

Republikanci za prohibicijo - Poostritev položaja v Egiptu

SENATAR SIMEON D. FESS, PROSPEKTIVNI NAČELNIK REPUBLIKANSKE STRANKE. — NAPOVEDUJE PO-NOVNO IZVOLITEV HOOVERJA. — ZAGOVARJA PROHIBICIJO NA CELI ČRTI.

Washington, D. C. — Ko-
maj se je zaključilo zborova-
nje kongresa in senata, že je
oživilo delovanje političnih
strank, tako demokratske ka-
kor republikanske.

Poročali smo že, da je med
voditelji republikanske stranke
precej nesoglasja. Dosedanje
načelnstvo stranke se v gotovih
smernicah ni strinjalo z admi-
nistracijo v Washingtonu in to
zlasti predsedniku Hooverju
ni bilo po volji. Zato se je že
pred par dnevi napovedovalo
spremembe v strankinem na-
čelnstvu.

Vodilni voditelji, ki sogla-
šajo z administracijo in Hoo-
verjem, so imeli te dni važna
posvetovanja in kolikor se je
dalo zvedeti izza kulis, bo bo-
doči ali prospektivni načelnik
republikanske stranke senator
Simeon D. Fess iz države Ohio.
Njega je določil in izbral ba-
je sam predsednik Hoover, ka-
kor to trdijo poročila. Senator
Fess je goreč pristaš antisal-
onske lige in je eden izmed
vodilnih gorečnejšev, da se
prohibicija ne samo ohrani ta-
ka kot je, ampak da se isto
še strožje uveljavi.

Kakor znano, je bil pred-
sednik Hoover izvoljen na pro-
hibicijski platformi, zato osta-
ja tudi zvest prohibicijskim
načelom in onim, ki so ga izvo-
lili. On smatra, da je za to
platformo večina ameriškega
naroda in zato zavedajoč se,
da je treba slušati in ubogati
večino, ostaja zvest načelom,
na podlagi katerih je bil izvo-
ljen. V načelnstvu republikan-
ske stranke se je zadnje čase
vršilo ribanje na tihem, nam-
reč, da bi se prohibicijo omili-
lo. To pa vodilnim suhačem ni
po volji, kakor tudi predse-
dniku samemu ne, zato se dela
za spremembo v načelnstvu
stranke.

Senator Fess, ki je določen
za bodočega načelnika stranke
izjavlja, da je Hooverjeva
izvolitev leta 1928 sigurna. On
računa na iste razmere, kakor
v letu 1928. On je mnenja, da
je večina, ki je Hooverja izvo-
lila za prohibicijo in da bo
ravno radi tega izvolitev zopet
sigurna. Obenem se zavzema
še za radikalnejše načine pri
uvajavljanju suhe postavbe.
Newyorški demokrati že tu-
di računajo na politično borbo
za prihodnje narodne volitve
in pripravljajo, kakor se čuje,
za predsedniškega kandidata
New Yorkskega guvernerja
Franklin D. Roosevelta, ki naj
bi bil v volitvah Hooverjev o-
ponent.

MOŠKA VEČINA

Panama City, Panama. —
Ljudsko štetje v Panami je
končano in pokazuje, da se
nahaja v republiki Panama
467,459 prebivalcev. Med tem
je 11,431 mož, več kakor
žensk.

KONSERVA- TIVCI DVI- GAJO GLAVE

Baldwin, vodja angleških kon-
servativcev, napoveduje kon-
ec delavske vlade. — Mac-
Donald mu s fakti odgo-
varja.

London, Anglija. — Koncem
zadnjega tedna je zaključil
poletno zasedanje angleški
parlament in poslanci so se
razšli na počitnice. Pred odho-
dom iz Londona je dal bivši
angleški ministrski predsednik
Stanley Baldwin, vodja kon-
servativne stranke v Angliji,
časnikarjem sledečo izjavo:
"Prepričan sem, da je Mac-
Donaldova vlada dogotovila.
Čez šest mesecev, če ne preje,
pride gotovo sprememba v
vladi."

Konservativcem kolikor zna-
no, je hudo, da se je za časa
delavske vlade rešilo več zelo
važnih mednarodnih proble-
mov, posebno zadnji pomorski
pakt, ki je MacDonalddovo de-
lo in je za vse narode eminent-
nega pomena.

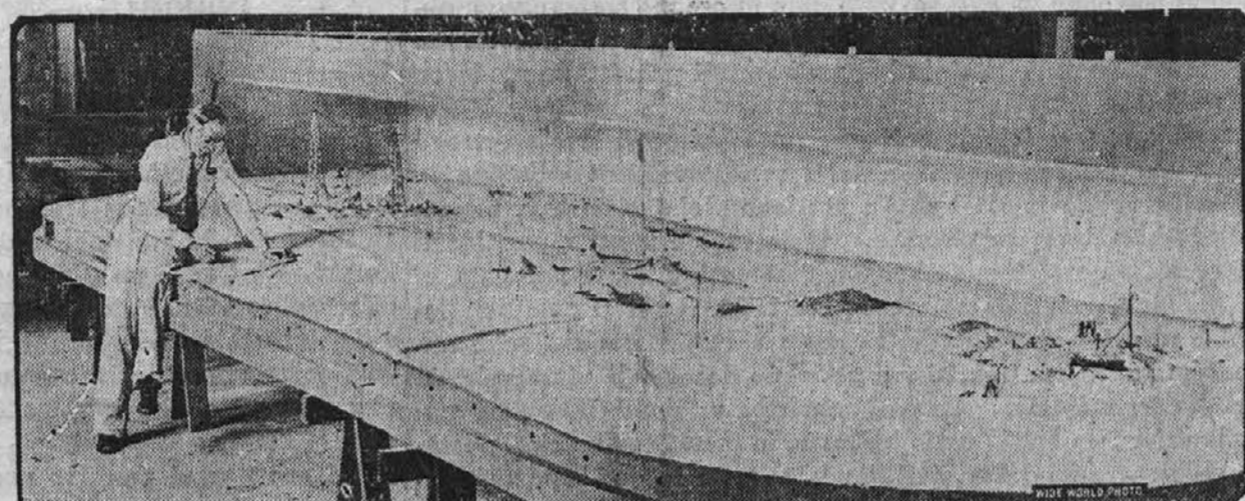
MacDonald je na Baldwinovo
izjavo odgovoril:
"Prisvajam si pravico izra-
ziti, da je sedanja vlada začra-
tala in započela mnogo jas-
nejšo pot k miru, kakor kedaj
doslej v zgodovini."
To je sicer indirektna, a va-
žen odgovor MacDonalddovim
nasprotnikom.

Edina kost, za katero se lo-
vijo konservativci, je brezposel-
nost. Toda tudi razmere
brezposelnosti konservativci
ne bodo ozdravili, še toliko
manj kakor delavska vlada,
ker konservativci so zagovor-
niki kapitalizma in kot taki ne
morejo biti dobri prijatelji de-
lavstva.

JUNAŠKI GOSTILNIČAR

Chicago, Ill. — V soboto ve-
čer so privzeli trije banditje
na Ridge Road pred Anthony
Sodo gostilno. Nosili so na oči
potisnjene kape in so sedli za
mizo. Lastnik gostilne, Antho-
ny Sodo, je zasumil došlece
kot sumljive ljudi. Postal je
pozoren na nje. Med tem se je
odstranil v kuhinjo. Vzame
dvocevno puško in se pripravi
za vsak slučaj. Med tem so pa
došleci zunaj že nastopili in
zapovedali vsem gostom stopi-
ti k zidu z dvignjenimi roka-
mi. V strah je eden izmed ban-
ditov parkrat ustrelil s samo-
kresom. Gostilničar Sodo hitro
steče iz kuhinje za vogal
hiše in opazuje, kako so praz-
nili žepce gostov. Ko so bili go-
tovi, so mislili vstopiti še v hi-
šo. V tem času ustrelil gostilni-
čar in prvega takoj do smrti
zadene. Isto naredi z drugim,
tretji bandit je pa pobegnil
neznano kam. Tako so dobili
banditi svoje plačilo.

MAĻA AMERIKA ZA MUZEJ.

Slika nam predstavlja umetnika, ki dela iz gline obliko Združenih držav in obeh tečajev, kakor jih je pronašel in videl admiral Byrd s svojo polarno ekspedicijo. Delo, ko bo izgotovljeno bo postavljeno v zgodovinski muzej v New Yorku.

ITALIJA VSTAJA IZPOD RAZVALIN

Vlada organizirala pomoč za
ponesrečence, katerim se
deli živež in potrebščine. —
Nad 60,000 ljudi prizadetih.

Rim, Italija. — Minister Crol-
lalanza, kateri osebno vodi re-
ševalno in pomožno delo v pri-
zadetih pokrajinah, poroča, da
je od potresa prizadetih več
kakor 60,000 prebivalcev, ka-
terim so nekaterim popolnoma
uničena domovanja, nekaterim
zopet manj. Uničeno je hudo
tudi polje, vsled gaženja in
reševalnega dela. Reševalno in
pomožno delo je vzela vlada
pod svojo kontrolo.

Okrog 14,000 ljudi je bilo
od potresa zajetih pod razva-
linami, katere so dosedaj ote-
li in rešili reševalci, ki odkopava-
jo mesta in vasi. Zlasti po me-
stih so se zgornja nadstropja
podrla in pokopala pod seboj
v spodnjih prostorih stanoval-
ce, ki so bili sicer pri življenju,
a niso mogli iz pritižljivi radi
razvalin, ki so jih zasule.

Ker se je bati, da bi izbruh-
nile v prizadetih krajih epide-
mične bolezni, so dospeli na
lice mesta posebni vojaški
zdravniki, ki cepijo občinstvo
proti kozam, legarju in dru-
gim boleznim.

Vlada je dovolila velike iz-
redne kredite za rekonstrukci-
jo mest in vasi. Po enih krajih
so že začeli z delom, da se bo
čimprej dogotovilo vsaj zasil-
na stanovanja za ljudi, ki so
brez vsake strehe.

NESREČA

Milwaukee, Wis. — Na Jo-
nes otoku, kjer gradijo ce-
mentne stavbe, se je podrl
stroj za mešanje konkreata ter
na mestu ubil dva delavca, štiri
pa občutno poškodoval.

PREDSEDNIŠKI KANDIDAT UBIT

Rio de Janeiro, Brazilija. —
Joao Pessoa, predsednik drža-
ve Parahyba v Braziliji, je bil
v nedeljo ustreljen od politič-
nih nasprotnikov. Umorjeni
Pessoa je marca meseca kan-
didiral za podpredsednika
Brazilije, kjer pa ni zmagal.
Nakopal pa si je večje število
političnih nasprotnikov, ka-
teri so najbrže oskrbeli umor.

KRIŽEM SVETA EGIPČANI ZA PASIVNO REVOLUCIJO

Washington, D. C. — Gl.
načelnik pošte Združenih drž-
av predvideva potrebo povi-
šanja poštne pristojbine za
pisma od 2 na 2 in pol centa.
Pričakovati je, da pride toza-
delni predlog pred kongres že
to jesen.

Kansas City, Kans. —
Trije bančni roparji, ki so pred
dvema leti okradli tukajšnjo
Home Trust Co., so bili isto-
časno obsojeni, zaradi umora
policajca James H. Smitha.

Wellington, Nova Zelan-
dija. — V okolici Westport in
Karamea je bilo čuti precej
močan potresni sunek, ki je
trajal eno minuto. K sreči ni
tukaj povzročil nobene škode.

Kdor se brani časopisa, ta se
brani znanja in to v lastno
škodo.

ŠE ENKRAT GLEDE VOZNJE V MAR- QUETTE

Preteklo soboto ste videli
v tem listu drugi oklic chica-
škega lokalnega odbora, da
bi se priglasili za voznjo z
busom.

Istočasno sem jaz pisal
glede olajšave za voznjo po
železnici. V moje pisanje
se je pomotoma vrnili stav-
ek, da smo opustili misel
na "buse".

Naj bo še enkrat poveda-
no: na razpolago je oboje
za dokaj ugodno ceno: žele-
znica in "bus". Vendar je
"bus" cenejši in za naše na-
mene bolj ugoden. Toda ne-
kateri bi rajši šli z železnic-
co, zato smo objavili tudi
naznanilo železniške druž-
be Milwaukee-St. Paul.

V prvi vrsti naj bo torej
prilagojen "bus". Pogoje
sta objavila že dvakrat Mr.
Košnik in Mr. Kopal v Chi-
cagi. Želeti je, da bi se hitro
priglasilo zadostno šte-
vilo potnikov iz Chicage, So.
Chicage, Jolieta, Waukega-
na in tako dalje.

Za natančne pogoje po-
iščite še enkrat Amer. Slo-
venca od zadnje sobote in
preglejte pojasnila.

Toda sedaj je že zadnji
čas — hitite torej!

Na svidenje v Marquette!
P. Bernard, O.F.M.

EGIPČANI ZA PASIVNO REVOLUCIJO

Nasprotje med wafidisti in
vlado se poostrejuje in gre v
ekstrem. — Nahas Paša pri-
pravlja pasivni upor.

Kairo, Egipt. — Vlada je do-
ločila v nedeljo dva tisoč voja-
kov za policijsko službo in
vzdrževanje reda v tem me-
stu. Zelo je razkačilo voditel-
ja wafidistovske stranke, Na-
has Pašo, kateri je sklical ve-
liki demonstrativni shod v so-
boto. Vlada pa je od druge
strani poklicala v mesto veliko
število vojaštva za slučaj iz-
redne potrebe. S tem je poka-
zala, da je namenjena nada-
ljevati z vladnim programom.

Nahas Paša izjavlja, da se
je potpežljivost na strani
ljudstva menjala in da zdaj je
na mestu pasivna resistenca.
Kopirali bodo Gandhieve me-
tode, to je: ne plačevati dav-
kov, ker vlada pod vodstvom
kralja Fauda ravna in gospo-
dari neustavno.

Kakšne korake bo podvzela
proti temu vlada, se za enkrat
še ne zna. A da ne misli mno-
go popustiti, je dokaz, ker se
je zavarovala z vojaštvom za
vse slučaje.

POTRES V BOLGARIJI IN NEMČIJI

Sofija, Bolgarija. — Več po-
tresnih sunkov je bilo čuti in
zaznamovati v noči med sobo-
to in nedeljo v Bolgariji. K
sreči sunki niso bili močni in
od nikjer ni čuti o kaki mate-
rielni škodi. Podobno poročajo
tudi iz Duisburga na Nem-
škem, da so čuli v nedeljo zju-
traj več potresnih sunkov. —
Parkrat so bili sunki silni, da
so se slike na stenah zibale,
pravi poročilo.

ŽELEZNE KOBILICE V DA- KOTI

Brooking, S. D. — H. S. Se-
verin, izkušeni strokovnjak
proti raznim golaznim in mr-
česu, je razglasil, da se v juž-
ni Dakoti na več krajih pojav-
ljajo kobilice v izrednih mno-
žinah. Svari farmarje, naj sto-
re vse, kar je v njih moči, da
se ta mrčes zatire, sicer jim bo-
do kobilice ugonobile vse pri-
delke.

Iz Jugoslavije.

IZPREMEMBE LJUDSKOŠOLSKEGA ZAKONA. VEROUK
OBVEZEN IN GA POUČUJE DUHOVNIK.—DOVOLJE-
NE VERSKE ORGANIZACIJE. — SMRTNA KOSA. —
RAZNE NOVICE IN NESREČE ŠIROM DOMOVINE.

Verouk obvezen

Beograd 9. julija. — Nj.
Vel. kralj je na predlog pro-
svetnega ministra podpisal za-
kon o izpremembah in dopol-
nitvah zakona o osnovnih šo-
lah. V smislu teh izprememb
je verouk v osnovnih šolah ob-
vezen za vse priznane veroiz-
povedi. Verouk poučujejo du-
hovniki, oziroma njihovi na-
mestniki, postavlja in odstav-
lja pa jih banska uprava na
predlog pristojne cerkvene ob-
lasti dotične veroizpovedi. Pri-
stojna občina lahko veroučitel-
jem prizna in plača primerno
nagrado. Veroučitelji morajo
biti jugoslovenski državljani.
Na šolah, kjer je v vsakem raz-
redu, odnosno oddelku naj-
manj 20 učencev iste vere in
kjer pride na teden najmanj
20 učenih ur iz verouka, se
lahko nastavijo stalni kateheti,
ki jih imenuje prosvetni mi-
nister.

Vsi veroučitelji se morajo
pokoravati šolskemu zakonu in
redu.

Učni program za verouk do-
loča prosvetni minister v spo-
razumu z vrhovnih predstavi-
ništvo dotične vere v državi.
Za katoličane se smatra škof-
ijska konferenca za vrhovno
cerkveno predstavništvo. Cer-
kvene oblasti imajo pravico en-
krat na leto nadzirati verouk v
osnovnih šolah.

Dočim je sedanji zakon o
osnovnih šolah zabranjeval
verske organizacije, smejo u-
čenci osnovnih šol odslej zopet
biti člani verskih združenj
svoje veroizpovedi tudi izven
šole.

Kralj hoter devetemu sinu

V Šabcu je kumoval v ime-
nu Nj. Vel. kralja podpolkov-
nik Antim devetemu sinu Ilije
Ercega. Novorojenček je pri-
krstu dobil ime Petar. Erceg,
ki je živel več let v Ameriki,
ima devet sinov in štiri hčere.
Najstarejši sin je star 20 let in
služi pri vojaki v Petrovaradi-
nu.

Smrtna kosa

Na Viču pri Ljubljani je um-
rl Anton Justin, tovarnar in
družabnik trdke Vojnovič. —
V Mengšu je umrl Jože Flerin,
mesar in posestnik. — V Ljub-
ljani je umrl Anton Brglez, tr-
govec in posestnik. — V Celju
v bolnišnici je umrla Neža
Jošt, dnarica iz Škofje vasi
stara 57 let. — V Innsbrucku je
umrl Mihael Lap, računski nad-
svetnik v pokoju brat Antona
Lap, vrtnarja v Kamniku.

Otrok pod avtomobilom

V Škofji Loki je po otroški
nevednosti prišel pod avto,
ki vozi iz Škofje Loke v Žiri,
mala deklica, hčerka Janka
Mravljec v trenutku, ko je šof-
er voz pogнал. Deklici, ki je
bila stara komaj dva in pol le-
ta je kolo zdrobilo spodnjo če-

ljust in prsni koš. Dekletce je
kmali umrlo.

Gadja zalaga

Posestnik Franc Germut iz
Bresternice je te dni iztaknil
gadje gnezdo, v katerem je bi-
lo 12 gadov. Posrečilo se mu
je, da je od teh 9 ubil, trije pa
so mu ušli.

Stari trg pri Ložu

Okrog župne cerkve v Sta-
rem trgu so po vnetem prizade-
vanju g. župnika Hafnerja to
pomlad izvršili lične in
praktične regulacije, ki močno
po vzdigujejo lepoto hiše bo-
žje.

Utonila.

V rezervuarju na Neži pri
Trbovljah, kjer se zbira po ce-
veh voda iz Save za zalivanje,
je utonila delavka Cajlinger
Ana. Pokojnica je bila dva
šihla na delu. Med potjo do-
mov k svojim staršem na Pa-
setju se je šla kopat, kjer jo
je radi hude vročine najbrže
zadela kap.

Devica Mar. v Polju.

Peku g. Krmecu se je pri
zadnjem viharju podrla gospo-
darska stavba. Z velikim hr-
ščem se je popolnoma sesula
ter je malo manjkalo, da ni
podsulo njegovo soprog, ki je
bila komaj meter oddaljena od
nesreče. Ima precej škode.

Jubilej v Rožni dolini.

Rožna dolina je slavila v so-
boto, 5. julija 25letni jubilej
olepševalnega društva. Cela
Rožna dolina je bila vsa raz-
svetljena. Drugi dan so z vso
slovesnostjo odkrili spominsko
ploščo v spomin prvemu odbo-
ru olepševalnega društva na
Pernetovi hiši.

Kako se v Mariboru kopljejo.

So pojavi, ki so včasih smeš-
ni. Skočil tam v srednjem baze-
nu možanec na plavajočega
48letnega trgovca Božidarja
G. in mu polomi nos. Drugi
dedec zopet se požene proti
23letni zasebnici Ani G. ter jo
potlači v vodo. Iz vode jo po-
tegnejo — nezavestno. Rešilni
oddelek ji nudi prvo pomoč.
Dvoje slučajev — po navedbi
samo; v resnici jih je vse
polno.

Požar na polju.

Ogenj iz lokomotive je za-
žgal ravno lepo dozorelo pše-
nico posestniku Feliks Černi-
vec, kateremu je pogorelo
1500 kvadratnih metrov. Po-
sestniku Francu Jenko iz Dra-
ve je pa pogorelo kakih 3000
kvadratnih metrov.

Smrtna nesreča.

V Mariboru je prišla pod
voz 84letna Ana Klun iz Nove
vasi. Prepeljali so jo v bolniš-
nico, kjer pa je na poškodbah
umrla.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Krv in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America. Established 1891.

Ishaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: CANAL 0098

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 0098

Subscription table with rates for one year, half year, and three months for the US and Europe.

Subscription table with rates for one year, half year, and three months for the US and Europe.

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, ko kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker tem veliko pomagata listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov imedništvo ne vrača.

Entered as second class mailer November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Smernice jugoslovanske državne politike

Ameriški Slovenci mnogokrat govorimo o svoji domovini in njenih političnih potih. Državna politika doma se je zadnje leto morala temeljito spremeniti. Mnogi, ki jim potrebe takih sprememb niso jasne, ne znane, s čudom gledajo na tako ravnanje, ki je seveda v danih okoliščinah potrebno.

Državni in narodni program je določen novemu režimu z dvema zgodovinskima činoma Nj. Vel. kralja, ki tvorita osnovo državnega in narodnega življenja in razvoja kraljevine Jugoslavije. To sta:

1. Manifest z dne 6. januarja 1929. Noben del tega manifesta se ne more izvajati tako, da bi se drugi del opustil. V njem je izrečena zadnja beseda o starem načinu uprave. Starega ne moremo in ne bomo več, iščemo nove načine in nova pota.

2. Zakon z dne 3. oktobra 1929. Naš razvoj je končno veljavno določen z imenom kraljevine, ki je bilo navdušeno sprejeto od vsega našega naroda. Upravna razdelitev kraljevine na banovine je presekala za vedno zgodovinske meje, te ovire narodne tvorbe in razvoja, ter ustvarila banovine, močne in za življenje usposobljene upravne in gospodarske edince. S tem zakonom je postavljeno brezpogojno načelo: en narod, ena narodna zavest. Spoštovanje plemenskih imen in tradicij je vsem vzvišeno, ima pa vedno služiti razvoju narodnega združenja in edinstvo. Plemenske zastave naj v spoštljivosti pripadajo preteklosti, narodna bodočnost pa hoče samo jugoslovensko narodno trobojnico.

Osnovno načelo sedanjega režima izključuje politične stranke in sodelovanje njihovih predstavnikov v državni upravi, ker je neoporečno dejstvo, da je znano delovanje političnih strank spravilo v vprašanje ne samo življenjske in gospodarske koristi naroda in države ter vsakega posameznika, marveč tudi resno ogražalo državno in narodno edinstvo. S takim delom so politične stranke izgubile pravico do obstoja. One ne obstojajo več in se s svojimi strankarskimi cilji ne morejo nikdar več povrniti.

Predsednik kraljevske vlade je osredotočil delo vseh ministrov in skrbi za izvrševanje državnega programa. Njegova pravica in dolžnost je, da se zavzema za to, da vsi ministri upravljajo svoje resore po izdanih navodilih in v medsebojnem skladu. Nj. Vel. kralj po svoji uvidenosti in po svojem zaupanju imenuje ministre kot šefe posameznih panog državne uprave. Ministri stopajo v vlado kot podčinci, ne pa kot strankarski predstavniki kake plemenske, verske ali politične skupine. Ministri upravljajo svoje resore in izvršujejo stavljenе jim naloge, ravnaajoči se pri tem izključno po koristih narodne in državne celote in zavedajoči se, da mora biti zakon enak za vse in da se koristi posameznikov, pokraj in v plemen morajo podrediti koristim celote.

V tem cilju so ministri dolžni skrbeti za to, da se njim podrejeni državni organi niti v službi, niti v privatnem življenju ne

pregreše proti svoji javni funkciji ter da iskreno in vdano stoje v službi jugoslovanske misli, državne ureditve in sedanjega reda.

Zaradi čim boljše in cenejše uprave se mora gledati na razumno ureditev in na pospešljivost uprave s pomočjo dekoncentracije. Posebna pozornost se mora posvečati izbiri in napredovanju uradnikov, ki mora biti popolnoma vdano koristim narodne in državne celote. Postavlja se kot odločna zahteva državne politike, da v državni in javni službi ni mest za uradnike in funkcionarje, katerih službeno delo in držanje ni v skladu s temi načeli. Vse uradniške stanovske organizacije morajo prilagoditi svoje delovanje narodnim koristim in nositi jugoslovensko oboležje.

Vera uradnika ne more biti ovira za njegovo imenovanje in funkcijo po vsej kraljevini.

Upravna razdelitev na devet banovin je končna. Njihova uprava se mora popolnoma izvesti in razvijati, da se banovine čim prej in čim bolj usposobijo kot upravne in gospodarske edince.

V skladu s postavljenimi načeli se od bankih svetov in njihovih članov pričakuje in zahteva, da bodo iskreni in vdani pomočniki jugoslovanske narodne in državne politike v banovinah poleg izvrševanja določenih jim dolžnosti.

Dokler sedanji način uprave v občinah še traja, je neobhodno potrebno izvršiti revizijo dela in osebne sestave vseh občinskih uprav, da bi čim bolj ustrezali potrebam naroda in splošni državni politiki, kakor tudi zaradi priprav za moderen in primernejši način občinske uprave.

Od osnovne šole do univerze mora biti pouk izvajan strogo v jugoslovanskem narodnem duhu s spoštovanjem omladine do narodne zgodovine in kulture in njeno globoko vero v napredek in bodočnost Jugoslavije. Učno osobe mora v popolnosti ustrezati po svojih sposobnostih tem postavljenim nalogam.

Z zakonom z dne 6. decembra 1929. je bil ustanovljen Sokol kraljevine Jugoslavije, ki mora s svojim neokrnjenim narodnim značajem pokriti vse podobne dosežanje plemenske in verske organizacije. Razvoj sokolstva v širokih množicah naroda, kjer ima Sokol svojo kulturno in prosvetno nalogo, postaja del programa držav. politike, ki se mora izvesti brez zastoja.

Država je dolžna omogočiti priznanim veroizpovedim popolno moralno poslanstvo in samostojen razvoj ter enokopravnost, da bodo ustrezale svojim visokim nalogam ter da se po svoji dolžnosti odzovejo zaupanju in iskreno sodelujejo v narodnem življenju države, izogibajoč pa se vedno in povsod vsake politične akcije in političnega udeleževanja v kateremkoli pogledu. Vsaka kulturna, človekoljubna in gospodarska akcija, kolikor ni v državnih rokah, bo našla ob vsaki priliki pomoč s strani države, če ni naperjena proti državni politiki in jugoslovanski narodni misli.

PRAV VESELE NEW YORKSKE NOVICE New York, N. Y.

Vsem Slovencem v New Yorku in okolici naznanjamo, da je prišel iz stare Domovine, naš č. P. Jožef Čagran, O.F.M. — novomašnik. Ne bom opisovala kje se je rodil, ne njegovih študij in ne njegove preteklosti, ker to so že drugi č. gg. opisali.

Častiti P. Jožef je prišel s parnikom "Paris" dne 17. julija, in se nahaja sedaj tukaj v New Yorku. Vsi smo srečni in veseli, ko je prišel. P. Jožef je šel skupno s svojim očetom pozdravit P. Johna Nageleisen. Častiti P. John, skrbni dušni oče naših otrok, se nahaja le bolj v bolniški postelji. Že so ga č. P. John naprosili, naj jim pomaga s postelje na tla, kjer je pokleknil in prejel novomašniški blagoslov. Šele potem sta se razgovarjala. Posebno so veseli č. sestre na drugi cesti in veliko navdušenje za no-

vomašnika vlada med njimi in veliko zanimanje, da bodo čule novomašnika, ko bo zapel svojo prvo "Glorijo", da bodo videli vrhunec vse njegove sreče. Vse se najlepše pripravljajo za ta dan, da se ga proslavi, kolikor mogoče slovesno. Posebno veselje za novomašnika je, ako ta dan vidi veliko število obhajencev pri mizi Gospodovi.

Prav iskrene častitamo novomašnikom starišem in jim želimo naj jim dobri Bog podeli še veliko sreče. Saj je tudi vsa ta velika sreča tudi sad njihovega truda, njihovih skrbi. Kako resnična je ona pesem o skrbni materi: Kol'ko noči jaz nisem spala, ko sem te sinček previjala. — Kol'ko noči pa še ne bom, ko tebe vid'la več ne bom.

Bog živi vso družino Čagran, novomašniku pa podeli obilo nebeškega blagoslova. Novomašniku za vozilo Slovo od sveta si uzel, —

Bogu pri oltarju boš Glorijo pel. Nevednim ti boš učenic, — Grešnim dušam rešenik. Kel'h trpljenja čisto piti — Se volji božji pokoriti. Ovcicam svojim biti vodnik — Če treba, za vero postati mučenik.

Ljubi Bog naj Te blagoslovi, Po vseh potih naj te srečno vodi. Da pripelje črede svoje vse, Tja gor v večno žveličanje. Tam ni bridkosti ne solza, Tam sreča in veselje je doma. Tam je sam neskončni Bog. Tam nobenih ni nadlog. Bog Te živi novomašnik, P. Jožef Čagran, O. F. M. Mrs. Rupnik.

DOVOLJ SMEHA NA RAČUN DRUGIH

Detroit, Mich.

V Amer. Slovencu iz dne 11. julija sem bral novico, da imajo v neki slovenski naselbini blizu sloveče Chicage izbornega fotografa, ki kaže slike, kako pri njih ljudje po glavi hodijo. Dobra je ta. Potem takem v tisti naselbini ne potrebujejo čevljarjev ampak rabijo samo tovarno za klobuke in za rokavice (Catching mitt).

Pri nas preveč pazljivo prebirajo A. Slovence. V dokaz temu vam povem to-le. Brali smo v A. Slov. da so v Lemonu pred kratkim kurili kres. To so hoteli posnemati tudi v Detroitu. Dobili so neko staro koso, s katero bi tudi urta smrt malo opravila. Pa so vendar pokosili veliki prostor pri slovenski cerkvi. Padla je, padla trava zelena. Imeli smo toraj kosec pri hiši, samo domači praznik je bil brez štruklov in brez policia ter brez belica. Bil je trud zaštonj ali brezplačen. Ker je v Ameriki težko dobiti grabljivke, ki bi prišle v belih predpasnikih in z grabljami seno obračati, so za enkrat seno pustili par dni ležati, da se je posušilo. Na to je prišel okrogel, gosto natlačen možiček in je seno skupaj zgrabil v kopico in zažgal in to je naredil že ob pol 5. uri zjutraj. Stari ljudje namreč namreč pri nas vstajajo zgodaj. Tako smo pri nas imeli kres pa kar doma. Sedaj izgleda okrog cerkve snažno, kakor da bi mislili delati park, ali pa staviti cerkev. Pa za enkrat ne bo ne prvo ne drugo, ker finnačni minister je šel za dalje časa na počitnice. Pa pustimo, da za enkrat še trava preraste prostor, tako so sklenili merodajni možaki.

Častiti P. John, skrbni dušni oče naših otrok, se nahaja le bolj v bolniški postelji. Že so ga č. P. John naprosili, naj jim pomaga s postelje na tla, kjer je pokleknil in prejel novomašniški blagoslov. Šele potem sta se razgovarjala. Posebno so veseli č. sestre na drugi cesti in veliko navdušenje za no-

Častiti P. John, skrbni dušni oče naših otrok, se nahaja le bolj v bolniški postelji. Že so ga č. P. John naprosili, naj jim pomaga s postelje na tla, kjer je pokleknil in prejel novomašniški blagoslov. Šele potem sta se razgovarjala. Posebno so veseli č. sestre na drugi cesti in veliko navdušenje za no-

Častiti P. John, skrbni dušni oče naših otrok, se nahaja le bolj v bolniški postelji. Že so ga č. P. John naprosili, naj jim pomaga s postelje na tla, kjer je pokleknil in prejel novomašniški blagoslov. Šele potem sta se razgovarjala. Posebno so veseli č. sestre na drugi cesti in veliko navdušenje za no-

šel na sprehod. Noge so me bile zanesle pred hišo rojaka, ki je ravno na novo pobarval svojo veliko hišo. Vam povem, cenjeni bravci A. Slov., da hiša sedaj tako lepo izgleda, kakor da bi se imela v hiši vršiti gostinja ali ohect. Nič hudega slušate, sem obiskal hišnega gospodarja. Ravno so bili odvečerjali, ko vstopim v hišo.

Vsem skupaj prav lepo voščim dober večer in dober tek. Takoj so vstali od mize in sem mislil, da bodo res tekli. Pa so šli vsak po svojem opravku. Le s hišnim gospodarjem sva ostala in sva pričela razgovor. Mož mi previdno pove, da je gospodinja danes z levo nogo vstala, da je slabe volje. Nič za to, pravim, bom že previden. Saj veste, kaj vam bi pravil, da so ženske po navadi zadnje za v cerkve, pa tudi zadnje pridejo k mizi. Vse druge preje postrežejo, kar ostane, s tem se zadovoljijo varčne gospodinjice. Včasih ostane preveč, pa niso takrat nič kaj zadovoljne. Oh te ženske! imajo svoje muhe. To sem zvedel ta večer. Gospodinja se usede za mizo bolj resnega kot vesela obraza. Na moj pozdrav gospodinja odgovori rezko, da bo že ona pokazala kdo je boss in se istočasno usede na prostor, kjer je preje sedel hišni gospodar ter večerjal. Da, da, stric poročevalec, gospodinja vam bo napovedala dvoboj, prvi hišni gospodar. Naj ga le, se nič ne bojim, sem se odrezal korajžno. Na to se gospodinja zasmehje in mi obenem pokaze pest. Sedaj sem bil v zadregi, ker nisem vedel, kaj velja meni ali smeh ali pest. Nagajivo sem pripomnil: Mrs., lahko je pri mizi biti boss, če pa okrog mize nobeden ne sedi. In ravno tako bo z ženskim dvobojem. Saj veste, cenjeni bravci A. Slov., da kot pošten poročevalec nisem sprejel dvoboja. Še posebno pa zato nisem sprejel dvoboja, ker v časnikih se sme vsakega potegniti velikega in majhnega, suhega in debelega.

Kdor pa zameri, naj pa zameri. Jaz ne nosim s seboj mere, da bi odmeril, ker nisem nekrojač in ne zemljomerec. Kakor bi pa poročevalec izgledal, če bi imel enkrat koso na ramenih, drugič mero. Kaj pa v tretji? Za sedanje čase bi se prilegla vreča denarja, da bi vsaj 14 dni delil brezposelnim: Škoda da poročevalec ni sv. Miklavž. O njem pripovedujejo, da je vrgel celo vrečo denarja v hišo, da se je potem uboga nevesta pošteno omožila. Dekleta v Detroitu, Miklavžu se pripravljajte za možno denarja. Morla se bo potem, če bo dosti denarja, oglašil kakšen potreben ženin. Naj še to mimogrede omenim, da v Detroitu je sv. Anton prišel ob "kredit", ker se nobeno dekle ne odloči za sedmi zakrament. Poročevalci, veste, dragi bralci imajo težko življenje. Za lastno žalost bedijo, za ra-

Častiti P. John, skrbni dušni oče naših otrok, se nahaja le bolj v bolniški postelji. Že so ga č. P. John naprosili, naj jim pomaga s postelje na tla, kjer je pokleknil in prejel novomašniški blagoslov. Šele potem sta se razgovarjala. Posebno so veseli č. sestre na drugi cesti in veliko navdušenje za no-

Častiti P. John, skrbni dušni oče naših otrok, se nahaja le bolj v bolniški postelji. Že so ga č. P. John naprosili, naj jim pomaga s postelje na tla, kjer je pokleknil in prejel novomašniški blagoslov. Šele potem sta se razgovarjala. Posebno so veseli č. sestre na drugi cesti in veliko navdušenje za no-

Častiti P. John, skrbni dušni oče naših otrok, se nahaja le bolj v bolniški postelji. Že so ga č. P. John naprosili, naj jim pomaga s postelje na tla, kjer je pokleknil in prejel novomašniški blagoslov. Šele potem sta se razgovarjala. Posebno so veseli č. sestre na drugi cesti in veliko navdušenje za no-

Častiti P. John, skrbni dušni oče naših otrok, se nahaja le bolj v bolniški postelji. Že so ga č. P. John naprosili, naj jim pomaga s postelje na tla, kjer je pokleknil in prejel novomašniški blagoslov. Šele potem sta se razgovarjala. Posebno so veseli č. sestre na drugi cesti in veliko navdušenje za no-

dost drugih živijo. Kdo se zmele za poročevalca, samo da so kolone včasih polne in da so vredne smeha. Sem bil že omenil, da je bil 17. julij za mene slab. Tisti dan je bilo vroče. Pa še bolj bi bilo vroče postalo meni, ako bi bil sprejel dvoboj pa še na svoj rojstni dan. Fant, tega pa ne, sem mislil sam pri sebi pa nisem povedal. Sedemnajstega julija je bil tudi sv. Aleš. O njem gre govorica, da je bil Aleš pod "stengami". Jaz pa nisem bil pod "stengami", ker je prevelika suša v Detroitu. Jaz se pa še za vrata ne dam postaviti. Postavil sem se pa drugi dan, ko sem povedal, da sem večerjaval praznoval svoj rojstni dan pri prazni čaši kar sam, da je bilo več za mene. Tako vidite je življenje poročevalca. Jaz ne upam, da kdaj v službi pridem kaj naprej. V kaj mi bo? Saj človek Prah je prej kot slej...

FRIDERIKU BARAGI V SPOMIN Sheboygan, Wis.

Da je bil Baraga že rojen za svetnika, lahko vidimo iz njegovega življenja. — Slavni Friderik Baraga se je rodil dne 29. junija 1. 1797 v Debernicah na Dolenjskem v graščični Mala vas. — Dolenjci vi bi morali vedeti, kje je tisti srečni kraj. — V svoji mladosti se je vzgajal v graščini na Trebnjem, gimnazijo pa je obiskoval v Ljubljani in pravoslavje na Dunaju. Leta 1821 je stopil v ljubljansko semenišče in leta 1824 je že bil za kaplana v Šmartnem pri Kranju. Leta 1828 je bil premeščen na Dolenjsko v Metliko. Ko se je ustanovila na Dunaju Leopoldinska družba, katere namen je bil, podpiranje misijonov v severni Ameriki, se je Friderik Baraga takoj prijavil za misijonarja v Ameriko. Ko je prišel v Ameriko se ga takoj prideli škofiji Cincinnati. V New York je prišel goreči misijonar 31. decembra 1830. Dne 18. jan. 1831 je prišel v Cincinnati in ostal tam samo 3 meseca. Nato so ga poslali misijonarit v mrzle kraje Michigana v Arbre Croche, med divje Indijance, katerim je spisal prvi Indijanski besednjak. — Druga njegova postaja je bila v St. Marie La point.

Ker je bil mož dobrega duha, so ga povsod spoštovali in častili. Leta 1853, je bil že izvoljen za škofa. Prvi njegov škofijski sedež je bil v St. Marie (Salut St. Marie). Mesece maja leta 1866 je bil postavljen za škofa novo ustanovljen škofije v Marquette, Michig. — Kjer je bil do svoje smrti. Umrl je kot svetnik dne 19. januarja leta 1868.

Tukaj sem podal na kratko njegov življenjepis, kakor sem ga videl zapisanega v neki stari knjigi, da navduši čim več rojakov za njegovo (Barago-

(Dalje na 3. str.)

KNEZ MATJUŠKA IN PIJANČEK (Po ruski pripovedki)

Groženko je bil strasten pijanec. Najbolj mu je šla v slast "vodka". Prava vodka, ki ni nikjer na svetu tako sladka in prijetna, kakor je ruska. Kadar se je te dobre, sladke "vodke" napil, mu je bilo, kakor da se celi svet pred njim vrtil. Da bi videl, kako je takrat Groženko ponosno stal. Usta so se mu od same zadovoljnosti raztegnila skoro do ušes. Začel je z jezikom, postavil se v pozno poveljnika, začel s rokama kazati, kako naj se svet zavrti in ples se je začel. Nekaj časa je stal, kakor bi vse to z veliko zadovoljnostjo opazoval, nazadnje se je brez moči zgrudil na tla in zaspal. V takem stanju ga je nekega dne našel sam knez Matjuška. Seveda, ni bilo to prvič, da ga je našel. Tudi ni bilo drugič ali tretjič. Kolikokrat je bilo, bi menda še sam knez ne vedel natančno povedati. Veliko je dobri knez Matjuška poskusil, da bi Groženko odvadil pijanstva. Do sedaj je bil še vsak poizkus, vsak načrt brez kakega najmanjšega uspeha. Dosegel je pač največkrat ravno nasprotno, da je Groženko po tem še bolj pil. Saj ni pil iz hudobije. Navdila se je in ostalo je pri tem, da se nikakor ni mogel ločiti od priljubljene mu "vodke". Dobrodušni knez Matjuška ga je že večkrat vzel na svoje posestvo in mu dal vsega, kar si je Groženko požel, samo ni mu dal "vodke". Enkrat je že vse skoro tako izgledalo, da se je Groženko odvadil piti. Knez vesel

lepega uspeha, ga je bogato nagradil, mu kupil lepo kočo, napravil mu vso novo obleko ter mu dal še veliko denarja, da je Groženko od same hvaležnosti jokal, kakor otrok in poljubljali knezu ne samo roke, ampak tudi noge in sveto objubil, da "vodke" nikoli več ne pokusi. Knez Matjuška napravil še za slovo, predno ga pošlje domov slavnosten obed, kjer je nastavlil poleg drugih pijač tudi eno steklenico "vodke" za vado. Groženko se je ni dotaknil in knez vesel uspeha, ga je spustil z darili domov. Ko ga sedaj knez zopet vidi ležati, se mu zasmil in hoče poskusiti še zadnje sredstvo. Pomigne služabnikom in jim veli: nesite Groženko na grad. Kakor je bilo ukazano, se je zgodilo. Ko pridejo z njim v grad ga ukaže knez prinesiti v malašč za to prirejeno najlepšo soba-

no, v kateri se je vse svetilo, vse odsevalo v tisoč odsevih in se lesketalo v vseh mogočih barvah. Ze je odprl usta, da vpraša, pa angelj je bil že daleč proč. Tedaj pa kakor iz navade seže v žep, kjer je navadno imel "vodko". Res otiplje in privleče iz žepa steklenico, ki je bila iz čistega zlata. Ne more se dovolj načuditi ti spremembi. Opazil je, da je tudi obleka vsa druga. On vendar nikdar ni imel tako lepe obleke. Začel je dvomiti, da li je to sploh on sam in ni li mogoče kdo drugi. Ko se v začetku ozira, opazi na steni zraven sebe veliko ogledalo in v njem zagleda svoj razkuštrani obraz in tako z velikim veseljem ugotovi, da je ta v resnici on sam. Kako on na kakšen način je prišel do te obleke je velika uganka. Druga se nikakor ne more domisliti, kakor da je večerj pil, da se je svet

okoli njega vrtil, da je imel vso obleko raztrgano in čevlje vse razdrapano, da so prvi skozi gledali. Tudi se prvo dobro spominja onega kraja občest, kjer je zaspal, ki se s sedanjim krajem ne da primerjati. Pôpôlnoma je že prepričan da sanja. Pa spet se mu vzbuja dvom, da tako živo, sanje vendar ne morejo biti. Saj je vendar že vse poskusil, da bi se zbudil in bi se bil pri tolikih poizkusih že vendar moral vzbuditi. Če bi spal. Ne! ne spim. To je resnica, živa resnica. Pa vendar, kje sem? si je prigovarjal in se izpraševal. Da bi se vsaj zopet vrnilo ono lepo bitje, oni angel, ki mi je postregel s tako dobro pijačo in mi povedal, da bi vsaj vedel kje sem. Dolgo je tako premišljeval. Vsaokvrtne misli so se mu podile po možganih, ugotoviti pa nikakor ni mogel, kar

bi mu vsaj malo pojasnilo ali raztomlačilo njegov položaj. Slednjič se mu je vendar razveselil obraz, ko je zagledal, da se mu zopet bliža oni angelj, ki mu je poprej postregel s čudovito pijačo. Za njim jih je šla še cela vrsta. Vskakal je nesel zlate ali srebrne posode, polne različnih jedil, katere so položili pred strmečega Groženko. Poklonijo se mu in odidejo. Tako je Groženko prebil prvi dan, da ni vedel kje je. Šele drugi dan je izvedel kje je. Zvedel je pa to čisto slučajno. Ko se je po prijetnem in okrepčevalnem spanju prebudil, je začel jadikovati in zdihovati: kje sem? O Bože, kje sem? — Sij mi ni slabo ne! — Sem nikdar mi ni bilo tako dobro in še nisem videl takega sijaja. Vendar O Bože, rad bi izvedel, kje sem. Debele solze so drsele po upadlem licu. Revež je jokal.

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

- 3 Nedelja — Najdenje sv. Štefana.
- 4 Ponedeljek — Dominik.
- 5 Torek — Marija Snežna.
- 6 Sreda — Izpremenjenje Gosp.
- 7 Četrtek — Kajetan.....
- 8 Petek — Cirjak.
- 9 Sobota — Roman.

Rev. K. Zakrajsek:

OSMA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Dolžnost, da mora častiti svojega Boga z daritvami in žrtvami, ima vsak človek globoko v svoji duši od Stvarnika samega napisano. To je čutil človek od stvarjenja sveta. Bog sam je po svojem Sinu Jezusu Kristusu dal človeku žrtev, ki je primerna Božjemu veličastvu in vredna človeškega dostojanstva. Sin božji je postal to Jagnje božje, ki se je dalo zaklati na Kalvariji na krvav način, pri naši sveti daritvi se pa daruje nektravno sicer, vendar na popolnoma enak način. Koliko svetjša je toraj dolžnost za človeka, da se udeležuje teh daritev in jih po svojih duhovnikih žrtvuje svojemu Bogu, da ga časti, zahvaljuje, da ga prosi in da mu zadostuje. In vendar, divji zamorec v Afriki se udeležuje svojih nepopolnih nizkotnih živalskih žrtev vestno. Počuden, izobražen kristjan pa kako je nemaren v tem! Kako zanemarljivo to svojo poglavito dolžnost svojega bivanja na zemlji.

Izgovarja se dostikrat:

1. Nimam časa. Tako? Nimaš časa storiti največje svoje dolžnosti?

Ko bi mi ti rekel nimam časa vsaki dan iti k sveti maši, bi ti verjel. Če trdiš da nimaš časa enkrat na teden tega storiti, tega ne verjameš niti sam, ker veš, da to ni res. Odločen ti je poseben dan, ki ga že imenuješ tako, da lahko veš, kako dolžnost ti nalaga: Nedelja — ne delaj! Dan počitka je to. Pusti delo! Odpoj se! Tega dneva pa samo 24. del porabi za svojega Boga. Pa da bi niti tega ne zmogel? Ali praviš zvečer, ko si zaspan, nimam časa iti spat? Praviš opoldne, nimam časa iti jest? Gospodinja, praviš ti dopoldne, nimam časa kuhati? Zakaj tega ne rečeš? To so telesne potrebe, ki morajo biti oskrbljene, kaj ne! Enako ima duša svoje potrebe, ki morajo prav enako biti oskrbljene, kakor spanje, hrana, počitek za telo. Zato pa, kakor ne rečeš, da nimaš časa za telo poskrbeti za njegove potrebe, tako bi nikdar poudčen, razumen človek ne smel in ne mogel reči, nimam časa poskrbeti za dušo. V nedeljo bi morali vsi reči: za vse drugo delo nimam časa, ker moram k maši. Pa če bi pri tem tudi kako telesno ali gnetno škodo trpeli. Koliko časa zamudimo s spanjem, s kuho, z jedjo. Duša je pa vendar veliko več, kakor telo. Duševna škoda večja kot telesna. Ako pa pomislimo, kaj je sveta maša, kolike so njene milosti, če se zavedamo, da imamo prvo dolžnost k maši, potem je jasno, da sami sebe varamo, ko pravimo nimam časa. Imamo ga in moramo ga imeti.

2. Imam otroke, družino. Ako je mati sama s samo prav majhnimi otroci doma, in jih nima kje pustiti, je opravičena od te dolžnosti, kar se Boga tiče. Sama seveda ima pa vrljub temu veliko duševno škodo. V tem slučaju pa mora doma med sveto mašo pustiti delo in se duhovno združiti z verniki in duhovnikom v cerkvi. Opravičen je človek v boleznih iti v cerkev, dolžnost vsaj duhovnega združenja z onimi, ki so pri daritvi, ostane. Vemo pa, da ima ena mati otroke, pa je vsako nedeljo pri sv. maši. Druga jih pa nima, pa ni. Mati, ravno, ker ima otroke in družino, mora k maši po božji blagoslov za se in za nje. Kjer v nedeljo Bog ne dobi svoje daritve, gotovo satan svojo v grešnem življenju, prepiru. Skušnja to uči.

3. Sem daleč od cerkve. Uče, da ni dolžan k daritvi, kdor stanuje daleč. Res je to. Toda le v slučaju, da se drugje ne da pomagati. Naše delavstvo se pa lahko naseljuje, kjer se hoče. Povsodi se živi. Gotovo je, da resen kristjan sam ne bo šel nikdar stanovat tja, kjer ne bo mogel v cerkev. Če so ga pa razmere zanesle tja, pa skuša prejkotneje drugam. Sicer so pa verniki, ki gredo cele ure, da so pri maši. Drugi so poleg cerkve, jih pa ni. Kjer je volja, tam je možnost. Če bi ta izgovor res veljal, kar vsi pojdemo daleč od cerkve stanovat, pa nikomur ne bo treba v cerkev. Kaj pa duševna škoda? Ko si izbiraš stanovanje najprej vprašaj, če je v bližini vse, kar je za telesno življenje potreba. Ali vprašaj tudi, če bo mogoče poskrbeti za dušo? Ljudje gredo stanovat daleč od Boga. Kolikor dalj so pa od Boga, toliko bližje so hudiču.

Sicer pa, ko bi tvoj župnik oznanil, da bo prihodnje nedelje maša ob štirih zjutraj, pa bo vsak dobil \$5. — pa bo cerkev polna. Nihče ne bo intel nikakega izgovora. Da, za materijelno korist vse, za dušno nič. Taki smo!

Zato, k sveti maši moramo ne samo radi Boga, temveč tudi radi svoje duševne škode. Vsi izgovori so pa jalovi in z njih ni varamo samo sami sebe. Vedimo pa, kakoršna je naša nedelja, tako bo naše življenje. Božja nedelja, božje naše življenje, satanova, telesna naša nedelja, satanovo, meseno naše življenje. — Amen.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

vo) proslavo, ki bo meseca avgusta.

Da pa bo navdušenje še večje, naj vam dragi rojaki napišem še lepo staro narodno pesem, katero je pel rojak in misijonar Franc Pirc. Rojaki! Gotovo je naša dolžnost, da gremo pogledat in romat na Baragov grob, kjer njegovo trudno telo počiva in čaka vstajenja in večnega življenja. — Omenim še, da se bomo mi Sheboygančani zbrali skupaj pred našo slovensko cerkvijo dne 7. avgusta popoldne ob 2. uri, potem se pa odpeljemo z avtomobili. Prvi večer bomo v Eskanaba. Zjutraj se pa odpeljemo naprej v Marquette.

Tukaj torej dragi rojaki sledi pesem, ki jo je pel goreči misijonar naš rojak Franc Pirc na ladji, ko se je peljal v Domovino. Slušajte me ljubi Kranjci, kaj vam dobrega povem. Kar v deželi Indijanski, Videl sem sam, in povem. Bog izvolil duše kranjske, Divji rod sprebrnit'. Pošlje jih na trudno delo, Divje Ajde pokrstit'. Prvi izvoljeni poslani, Bil gospod je Baraga. Moder bil je mož pobožen — misijonar s Kranjskega. Velik dar zares je storil — mož za vero in Boga. Ker graščine je zapustil, Odpovedal se blaga. Naglo je bil pač pripravljen, Med Indijance se podat. Med nevernike postavljen — Evangelj oznanovat. Misijon je Bog obdaril, — Divje Ajde razsvetlil. So duhovna poslušali, — Ker lepo jih je učil. Brez števila jih je krstil — Za Gorenjim jezerom. Prav veliko duš je pridobil, — Veselil se z Jezusom. Baragi je čas potekel, Zbolet je in umrl. Lepo je ta svet zapustil — In gorak v nebesa šel. Lep zgled je nam zapustil. — Vsem neveren pomočnik. Svetla slava tudi Kranjcem, — Ker v nebesih je svetnik.

Jakob Prestor.

ZALOSTNE VESTI IZ CANADE

Calgary, Alta., Canada.

Kakor po drugih krajih Canade, tako je tudi v Calgary, ki je nekako središče Alberta, bolj slabo. Precej je nas tukaj Slovencev in drugih Jugoslovancev. Nekoliko Slovencev nas je bilo zaposlenih pri E. H. Crandell Co. Brick Yard, a vsled slabega prometa in naročil je delo ustavljeno. Druga dela sedaj še ni. Kar moram drugega sporočiti je pa žalostna vest, ki nas je pretresla. Dne 17. julija smo namreč po nesreči izgubili za vedno našega najboljšega prijatelja John-a Janžekovića. Pokojni John je bil zaposlen pri E. H. Crandell Co. Ker pa je bilo delo ustavljeno, so odšli iz Calgary na farme v Saskatchewan, tovariši John Janžekovič, Joe Rauch in Martin Režek. Osrednega dne, ko se je odigral nesrečen slučaj, 17. julija, so čakali na postaji Morese, Sask., na vlak. Ko je vlak prišel in ko je skoraj odhajal, je hotel Janžekovič skočiti na vlak. Po nesrečnem naključju je padel tako nesrečno pod vlak, da ga je ta razmesaril. Tovariša Rauch in Režek, sta nesrečneža odnesla na postajo. Prišel je zdravnik in stražnik,

Jakob Prestor.

ZALOSTNE VESTI IZ CANADE

Calgary, Alta., Canada.

Kakor po drugih krajih Canade, tako je tudi v Calgary, ki je nekako središče Alberta, bolj slabo. Precej je nas tukaj Slovencev in drugih Jugoslovancev. Nekoliko Slovencev nas je bilo zaposlenih pri E. H. Crandell Co. Brick Yard, a vsled slabega prometa in naročil je delo ustavljeno. Druga dela sedaj še ni. Kar moram drugega sporočiti je pa žalostna vest, ki nas je pretresla. Dne 17. julija smo namreč po nesreči izgubili za vedno našega najboljšega prijatelja John-a Janžekovića. Pokojni John je bil zaposlen pri E. H. Crandell Co. Ker pa je bilo delo ustavljeno, so odšli iz Calgary na farme v Saskatchewan, tovariši John Janžekovič, Joe Rauch in Martin Režek. Osrednega dne, ko se je odigral nesrečen slučaj, 17. julija, so čakali na postaji Morese, Sask., na vlak. Ko je vlak prišel in ko je skoraj odhajal, je hotel Janžekovič skočiti na vlak. Po nesrečnem naključju je padel tako nesrečno pod vlak, da ga je ta razmesaril. Tovariša Rauch in Režek, sta nesrečneža odnesla na postajo. Prišel je zdravnik in stražnik,

Jakob Prestor.

ZALOSTNE VESTI IZ CANADE

Calgary, Alta., Canada.

Kakor po drugih krajih Canade, tako je tudi v Calgary, ki je nekako središče Alberta, bolj slabo. Precej je nas tukaj Slovencev in drugih Jugoslovancev. Nekoliko Slovencev nas je bilo zaposlenih pri E. H. Crandell Co. Brick Yard, a vsled slabega prometa in naročil je delo ustavljeno. Druga dela sedaj še ni. Kar moram drugega sporočiti je pa žalostna vest, ki nas je pretresla. Dne 17. julija smo namreč po nesreči izgubili za vedno našega najboljšega prijatelja John-a Janžekovića. Pokojni John je bil zaposlen pri E. H. Crandell Co. Ker pa je bilo delo ustavljeno, so odšli iz Calgary na farme v Saskatchewan, tovariši John Janžekovič, Joe Rauch in Martin Režek. Osrednega dne, ko se je odigral nesrečen slučaj, 17. julija, so čakali na postaji Morese, Sask., na vlak. Ko je vlak prišel in ko je skoraj odhajal, je hotel Janžekovič skočiti na vlak. Po nesrečnem naključju je padel tako nesrečno pod vlak, da ga je ta razmesaril. Tovariša Rauch in Režek, sta nesrečneža odnesla na postajo. Prišel je zdravnik in stražnik,

Jakob Prestor.

ZALOSTNE VESTI IZ CANADE

Calgary, Alta., Canada.

Kakor po drugih krajih Canade, tako je tudi v Calgary, ki je nekako središče Alberta, bolj slabo. Precej je nas tukaj Slovencev in drugih Jugoslovancev. Nekoliko Slovencev nas je bilo zaposlenih pri E. H. Crandell Co. Brick Yard, a vsled slabega prometa in naročil je delo ustavljeno. Druga dela sedaj še ni. Kar moram drugega sporočiti je pa žalostna vest, ki nas je pretresla. Dne 17. julija smo namreč po nesreči izgubili za vedno našega najboljšega prijatelja John-a Janžekovića. Pokojni John je bil zaposlen pri E. H. Crandell Co. Ker pa je bilo delo ustavljeno, so odšli iz Calgary na farme v Saskatchewan, tovariši John Janžekovič, Joe Rauch in Martin Režek. Osrednega dne, ko se je odigral nesrečen slučaj, 17. julija, so čakali na postaji Morese, Sask., na vlak. Ko je vlak prišel in ko je skoraj odhajal, je hotel Janžekovič skočiti na vlak. Po nesrečnem naključju je padel tako nesrečno pod vlak, da ga je ta razmesaril. Tovariša Rauch in Režek, sta nesrečneža odnesla na postajo. Prišel je zdravnik in stražnik,

a zanj ni bilo nobene pomoči več, kajti čez pol ure je izdihnil. To žalostno vest sta nam takoj javila tovariša Rauch in Režek. Globoko nas je potrla ta vest.

Pokojni John je bil brez dela skoro celo zimo in tudi preprij je imel slabe čase. Zapusča ženo in 3 nepreskrbljene otroke. Obrčamo se tem potom na vso slovensko javnost in trkamo na usmiljena slovenska srca. Zlasti prosimo rojake iz župnije Radovica in Metlika. Pokojni je doma iz Bojanje vasi, župnija. Radovica pri Metliki. — Slabi so časi, pa vendar prosimo vse rojake, da priskočijo na pomoč in ubogim otrokom ter revni udovi kolikor mogoče pomagalo. Kolikor je komu mogoče, naj prispeva. — Odpri roke, odpri srce, otiraj bratovske solze. — Darove, kolikor je mogoče naj se pošlje na njegovo ženo, Barbara Janežič, Bojanja vas št. 1. pošta Metlika, Jugoslavija. Ali pa naj se pošljejo na John Bajuk, 227 — 2nd Ave., East Calgary, Alta., Canada. Vse darovalce bomo naznanili v časopisu. — Tebi John naj ti bo lahka Canada zemlja. Počivaj v miru. Tvoji žalujoči tovariši: Matt Zalec, John Bajuk, Franc Janez, Dan Popovič in Joe Gradišar.

Matt Zalec.

IZ URADA GL. TAJNIKA AMER. JUGOSL. ZVEZE V MINNESOTI

Glavni in Centralni Odbor Ameriške Jugoslovanske Zveze v Minnesoti je na svoji redni letni seji dne 6. julija, ki se je vršila v Eveleth City Auditorium, sklenil da se takoj prične kampanja za pridobivanje novih članov in članice, k Zvezi in da kampanja se konča z dnem 20. avgusta t. l. Določena je tudi bila takozvana kvota ali gotovo število članov ali članice za vsako posamezno naselbino in sicer kot sledi:

Eveleth	400
Ely	400
Chisholm	400
Aurora	100
Gilbert	100
Buhl	70
Biwabik	70
Duluth	50
Virginia	50
Mont. Iron	25

Da se pa prične bolj živahna agitacija za pridobivanje novih članov in članice, je Gl. Odbor na omenjeni seji tudi določil 25c provizije od vsakega novega člana in članice, ki ga lokalni klub pridobijo k Zvezi do 20. avgusta t. l. Te provizije se plačajo lokalnim klubom, kateri določijo v kako svrhu se vporabi denar ki ga je prejel lokalni klub od Zveze kot provizijo za pridobitev novih članov.

Torej na delo, tajniki lokalnih klubov Zveze, da izpolnite za Vašo naselbino Vam predpisano kvoto.

S rojaskim pozdravom, Vam udani rojak,

John Movern, taj. Am. Jugoslov. Zveze v Minnesoti.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

ŠEST DNI PREKO OCEANA najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

- ILE DE FRANCE, 1. avg., (1. pop.); 27. avg. opold.
- PARIS, 16. avg. (1. pop.); 1. sept. (4. pop.)
- FRANCE, 20. avg. (7. zveč.)
- 5 sept. (7. zveč.)

Najkrajša pot po železnici, vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavnja francoska kuhinja. Izredno nizke cene. — Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

French Line
213 N. Michigan Avenue, Chicago, Ill.

IZ NEODREŠENE DOMOVINE

Brez pravice

Ob električni napeljavi Gorica-Ajdovščina so posekali vse drevje v širini 12 metrov. Nihče ni vprašal dovoljenja pri prizadetih posestnikih, ki sedaj ne vedo, kdo jim povrne škodo?

Zguba in dobiček

Cosulichevo brodersko društvo je imelo lani 145.792 lir dobička. Tržaški Lloyd je imel lani izgube 810.625 lir. Doseglo se je zadovoljivo povišanje vladne subvencije, nkar prične Lloyd z nekaterimi svojih najboljših brodov brzo in luksuzno službo z Daljnim Vzhodom.

Boje se kobilic

Na Gorškem vlada velik strah pred kobilicami, ker jih je v sosedni Furlaniji polno. To pa niso kobilice, ki se selijo, marveč domače — italijanske kobilice, ki dobivajo krila v drugi polovici julija. V Vidmu so zborovali občinski načelniki, ki so ugotovili, da je vedno več kobilic tudi zaradi tega, ker se preveč uničujejo ptice.

Na tuje

Iz Dornberga se odpravljajo na Francosko večja skupina mladih moči, ki jih bo domača zemlja težko pogrešala.

Razpuščeno društvo

Konsumno društvo v Sv. Križu pri Trstu je bilo razpuščeno. Društvo je obstajalo 30 let. Z razpustom so zadovoljni zlasti oni krčmarji, ki uvažajo italijansko vino.

Krma

Na Gorškem je letošnji pridelek krme izredno visok, zato pa je cena jako nizka in se dobi seno po 10 do 12 lir za kvintal.

Postojna

Postojna je štela leta 1909, ko je postala mesto, okoli 2000 prebivalcev. Po letu 1900 je

ODHOD PARNIKOV

Rojakom, ki so v bližnji bodočnosti namenjeni v stari kraj, se nudijo sledeči parniki:

- 1. avg.—Ile de France na Havre. (Skupno potovanje pod osebnim vodstvom Mr. Aug. Kollard.)
- 1. avg.—Vulcani na Trst.
- 5. —Berengaria na Cherbourg.
- 8. —Majestic na Cherbourg.
- 14. —Hamburg na Hamburg.
- 14. —Europa na Bremen.
- 16. —Paris na Havre.
- 16. —Saturnia na Trst.
- 20. —Leviathan na Cherbourg.
- 21. —Bremen na Bremen.
- 22. —Olympic na Cherbourg.
- 27. —Ile de France na Havre.
- 28. —New York na Hamburg.
- 29. —Berengaria na Cherbourg.
- 29. —Majestic na Cherbourg.
- 30. —Europa na Bremen.
- 1. sept.—Paris na Havre.
- 2. —Vulcania na Trst.
- 3. —Leviathan na Cherbourg.
- 6. —Mauretania na Cherbourg.
- 6. —Leviathan na Cherbourg.
- 6. —Bremen na Bremen.
- 6. —Aquitania na Cherbourg.
- 11. —Hamburg na Hamburg.
- 12. —Ile de France na Havre. (Skupno potovanje)
- 12. —Europa na Bremen.
- 17. —Olympic na Cherbourg.
- 17. —Berengaria na Cherbourg.
- 19. —Majestic na Cherbourg.
- 19. —Paris na Havre.
- 20. —Cleveland na Hamburg.
- 20. —Saturnia na Trst.
- 24. —Bremen na Bremen.
- 3. okt.—Ile de France na Havre.
- 4. —Europa na Bremen.
- 8. —Vulcania na Trst.

Za cene kart in druga pojasnila se obrnite na spodnji naslov.

Potniki, ki niso posebno "pri denarju", naj nam pišejo po spis: "Kako se najceneje potuje v stari kraj".

Vse pošiljke naslovite LEO ZARRAJSEK - of - MIDTOWN BANK OF NEW YORK 630—9th Ave., New York, N.Y.

Postojna naglo rastle. Tedaj se je zgradila ljudska šola, leta 1902. jamska, leta 1907. pa mestna elektrarna, vodovod in kanalizacija. Leta 1908. je dobila Postojna meščansko šolo. Danes šteje mesto skoro 3000 prebivalcev. Po vojni se v Postojni mnogo zida. Glavni vir dohodkov postojanskim meščanom sta jama in lesna trgovina.

IZ DOMOVINE.

Zborovanje fantov na Brezjah.

Da se poživiti in ohrani katoliški življenjski med mladeniči, je škofijski odbor katoliške akcije priredil v nedeljo, 13. julija, velik shod fantov na Brezjah, kjer je bila slovesna sveta maša, popoldne pa zborovanje in razni govori. Nato pete litanije in sklep.

Vročina v Ljubljani.

Zaradi vročine je omedlel, da so ga morali peljati v bolnišnico, upravitelj skladišča Stavbne družbe, Ivan Perko, star 50 let.

Rakovnik pri Ljubljani.

Da omogočijo tudi nadarjeni mladini revnih staršev šolanje, so sklenili salezijanci, da bodo sprejemali v svoj konvik ali dijaški dom tudi učence srednjih in meščanskih šol po najnižji dogovorjeni ceni. Dijaki bodo imeli tam vso oskrbo in potrebno instrukejio.

Nesrea s patrono.

Čevljarju Franu Vrščetu v Celju je v roki eksplodirala patrona in mu raztrgala palec in kazalec. Moral je v bolnišnico.

TO IN ONO

NEKOLIKO KROMPIREVE ZGODOVINE

Pradomovina krompirja je južnoameriška republika Peru, kjer krompir sam od sebe raste povsod v naravi. V Evropi pred odkritjem Amerike ni nihče poznal te prekornostne rastline. Najstarejšo vest o krompirju imamo v knjigi o potovanjih nekega Johna Hawkinsa, ki je trgoval s sužnji. John Hawkins je leta 1565 prejel iz Santa Fe pošiljko krompirja in ga poslal domov na Irsko.

Leta 1584 je prinesel sir Walter Daleigh prvi krompir iz Virginije na Irsko, odkoder je šel na Angleško. Admiral Francis Drake, kateremu se splošno pripisuje zaslug, da je krompir prinesel iz Amerike v Evropo, je prinesel prve bližnje krompirja šele dve leti kasneje. Njegova zaslug je, ker se je veliko trudil, da bi se ta hrana raširila, čeprav je splošno nalezljiva na velike težave in odpor. Leta 1611 je francoski kralj prvič poskušal krompir, iz leta 1648 ne potekajo

Washington, D. C. — Novi prohibicijski direktor Amos W. W. Woodcock je večkrat suspendiral dva zvezna agenta iz službe, ker sta brez potrebe preiskala neki avtomobil. Direktor pravi v svoji izjavi, da se nad državljanima sme uganjati takih stnosti. Prepovedal je tudi vsem rabiti neprevidno orožje.

Winnipeg, Man. — V Kanadi vlada velika suša. Posebno se to pozna v tukajšnjem žitnem pasu. Vse je rujavo in se očividno suši. Ako ne bo dežja v kratkem, bodo pridelki silno prizadeti, pravijo poročila.

Duluth, Minn. — V tukajšnjem Spaulding hotelu je izbruhnil požar zgodaj v sredo jutro. Med gosti je nastala panika in mnogi si niso rešili drugega, kakor golo življenje. Materijelna škoda znaša nad \$100.000.00.

Katoličan brez katoliškega lista, je kakor vojak brez puške!

VSAKDO

SE LAHKO OBRNE VSAK ČAS NA NAS V SLEDEČIH ZADEVAH:

1. Ako rabite kakoršnihkoli tiskovin.
2. Kadar si želite nabaviti kako slovensko knjigo.
3. Kadar rabite lake notarske ali druge legalne listine.
4. Ako rabite pomoči pri nabavi potnega lista za v stari kraj.
5. Potom nas si lahko preskrbite vozni listek (šifkarto) za katerokoli linijo za v stari kraj.
6. V našem trudu lahko vsak čas plačate račune za plin, elektriko in vodo.
7. Imamo zastopstvo od American Express Co. in izdajamo njene Money ordre in čeke.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

NASLOVI Jugoslovanskega poslanstva in konzularnih uradov v Ameriki: Legation of the Kingdom of Yugoslavia, D. C. 1520 Sixteenth St., Washington, D. C. Consulate General of Yugoslavia, 840 N. Michigan Ave., Chicago, Ill. Consulate General of Yugoslavia, 1819 Broadway, New York, N. Y. Consulate of Yugoslavia, 2413 Russ Bldg., San Francisco, Cal. Emigration Commissioner of Yugoslavia, 1819 Broadway, New York N. Y. Consulate General of Yugoslavia, Keefer Bldg., Montreal, Quebec, Canada. Consulate General du Royaume des Yugoslavia, 1453 Victoria, Buenos Aires, Republica Argentin.

KNJIGE

poučne, povesti in romane, knjige za mladino, nabožne knjige in različna izbera molitvenikov, slovenske pesmarice, cerkveno in posvetne glasbe se dobi pri

KNJIGARNI AMERIKANSKI SLOVENEK 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Zasedujte cenik knjig v listu ali pa pišite po brezplačen cenik

Phone: Canal 4340 **Vinko Arbanas** EDINI SLOV. CVETLIČAR V CHICAGO. 1320 W. 18th St. Chicago Vence za pogrebe, šopke za neveste in vse v to stroko spadajoča dela izvršujem točno po naročilu. Dostavljam na dom.

Gospodin Franjo

ROMAN.

Spisal Podlimbarski.

"Sedaj res zastaja šekanje, toda za to sem odgovoren jaz," je govoril Vilar. "Povsod leže kupi hlobov, ki jih po sedanjih potih ni mogoče spraviti v denar. Videli boste, kako bo vse to po novem letu frčalo v dolino."

Gozdar je temno gledal. "Da bi le ti kmalu sfrčal iz našega tabora!" si je mislil. Ta neprestana želja ga je navajala, da je povsod iskal prilike, kako bi inženirju priskutil službo.

Malenkostne Bierkopfove nagajivosti niso škodovali Vilarju, pač pa so od političnih in bojnih dogodkov, vršičih se tisto zimo, nepričakovano padle na njegov čisti značaj težke sence, ki so ga spravile v navzkrižje z odločujočimi krogi v Bosni. Odločeval pa je pri takratnih razmerah samo vrhovni general v Sarajevu; vojaštvo in uradništvo ga je imenovalo bosenskega vicekralja, takšna moč je bila združena v njegovih rokah; prideljeni mu civilni adlatus mu je moral tudi pri naredbah nevojaškega značaja le kimati.

Razglasitev brambnega zakona z dvoletno aktivno službo se je polagoma širila po zasedenih deželah: po nekaterih svetu odleglih krajih so zvedeli o novem zakonu šele koncem novembra. Razburil je obubožano, v nadih o novi upravi prevarjeno ljudstvo, in različni agitatorji so imeli lahko delo, nagnati prebivalce goratih in težko dostopnih krajev k uporu. Slikali so nevarnosti, ki prete ljudstvu, in jih poveljevali na vse mogoče načine. Švaba hoče Bošnjake tako organizirati, da bodo sami streljali na domače ljudi, dasi do tega nima pravice, ker vrhovni glavar Bosne in Hercegovine je še vedno sultan. Vojak se bo dve leti valjal po vojašnicah in ko pride domov, ne bo za nobeno delo. Razvnil se bo, navadil se hrane, kakršne doma ne more imeti, odtujil se bo domačim šegam in starodavnim edinopravi veri. Na duši in telesu pohabljen, se vrne domov kot suženj mehkužnosti, kot propalica in postopač. Tako so govorili agitatorji in ne brez uspehov. Dočim je brambni zakon podkurlil že obstoječi nezadovoljnosti in ogorčenosti, so vesti o vstaških, nastopajočih v Krivošiji in Hercegovini, zbuja le nado, da se bliža veliki dan. Te vesti so silno pretiravale, ker njihov namen je bil, v pronicavo luč postaviti vstaško gibanje, katerega ne more priti do živega vojaška sila. Po njih so rastle uporne čete kakor gobe in vsak vstaški vojvoda je baje poveljeval 'hiljadam junakov,' ki jemlje in plenijo obmorska mesta južne Dalmacije. Dalje so se širila lažniva poročila, da se snujejo po vsem slovanskem svetu in tudi v Angliji odbori za podpiranje vstaje. Takšne novice so marsikateroga o-mahljiveca spravile v vstaški tabor. Agilni Stojan Kovačević in nekdanji turški buljubaša Salko Forta, oba tedaj poveljnika majhnih čet, broječih do 200 mož, sta s pregovarjanjem, žuganjem in strahovanjem pobunila malone vso Hercegovino; drugi četovodje so zanesli plamen vstaje v južno Bosno, Krivošija pa, kjer je bil že spomladi 1881. l. razglašen brambni zakon, je stala že oktobra, ko so se začeli vojaški nabori, v očitnem uporu.

Za vstajo ugodna tla so se nahajala samo v onih krajih, kjer je zemljepisna lega, značaj težko pristopnega sveta ter obupnost bednega ljudstva silila k odporosti. Ves bosenski svet severno od Sarajeva je ostal miren, ker tukaj je bližina naših mej onemogo-

čila vsak odpor; ta del Bosne obsega rodovite ravnine in nizke do vrha obrasle planine; pri urejenih agrarnih razmerah bi preživel lahko dvakrat toliko prebivalstva, kakor ga preživi sedaj; posestniki in sosesestniki ali najemniki te rodovite zemlje niso poslušali agitatorjev, ki so jim obetali uspehe zelo dvomljive vrednosti, ker človek gre kakor žival po samohranem nagonu vedno le tja, kamor kaže korist in varnost; niso zgrabili za orožje, čeprav so pisano gledali na mnoge tuje koloniste, ki jih je vlada naselila med njimi, na davke, na tlako, sploh na ves novi red, ki so ga smatrali za nered in nasilje. Na bosenskem vzhodu, namreč v tuzlanskem okraju, ločenem po reki Drini od svobodne Srbije, je zastavila agitacija sicer z vso silo, opravila pa je malo, ker tudi tu je bilo prebivalstvo imoviteljše, nepristopno negotovim obljubam in kar je glavno, mejna reka Drina, dobro zastražena, bi zabranjevala večjim četam za slučaj poraza svoboden prehod na varna tla. V Belgradu je vladal takrat knez Milan, ki se je čutil varnejšega v tujini nego na domači zemlji. Hlepel je po kraljevski kroni, ki si jo je 6. marca 1882. l. res posadil na glavo. Tega je skrbelo tisto zimo novo dostojanstvo, zato je želel z Avstro-Ogrsko najboljših odnošajev in je skrbno pazil, da bi bosenski upor ne dobival kakšne zaščite iz njegove države. Ker je pa od Belgrada do Drine precej daleč in je večina njegovih podložnikov sovrážila značaj in njegove tendence, se je vkljub njegovim nevarnostim dan na dan zgodilo, da je v Bosni kompromitiran človek našel ob Drini na srbski strani dobre ljudi.

Pri izplačevanju drvarskih dnin je zapazil Vilar, da od obroka do obroka narašča nezadovoljnost v delavskem taboru, da se v njem čimdalje bolj razvija agitacija za odpravo nedostatkov. In začel je slutiti, da se pod to pretvezo pripravljajo delavci na drzna podjetja. Pri izplačevanju koncem novembra je doživel neprijeten prizor. Poprej so drvarji toliko uvaževali svojega dobrega gospodina Franja, da mu niso zavrnil niti ene znamke, ker so upali, da sčasoma uredi to sporno stvar po njih želji, a sedaj je Lazar Tunguz nabral pri tovariših polno pest znak — agitator je imel široko pest — ter jih vrgel inženirju pred noge.

"Nu, Tunguz, še ogrel se nisi v našem taboru, pa že prodajaš nezadovoljnost. Čemu šuntaš tovariše, ki hočejo mirno opravljati svoj posel?" je vprašal Vilar, strmeč v svoje listine in jedva kroteč jezo. Iskal je primerne besedo, s katero bi zabil nastop nasilnega Hercegovca, primerno odbil udarec, tako da bi se videlo, kako se glede osnovanih zahtev ujema s tesači, sicer pa zahteva pokorščino, brez katere ni mogoče uspešno delo. Dvignil je glavo in vso družbo je obrnil z zadivilnim pogledom.

"Stopi bliže, Tunguz, da si pogledava naravnost iz oči v oči!" je velel.

"Hercegovec je napravil tri trde korake proti Vilarju. "Evo me, gospod inženir! Kdor išče vruga, lahko ga najde."

Vilar je ostobnel ob takšni predrznosti. "I ti ga najdeš. Prijatelj, nihče ni navezan na naš tabor. Komur ne ugaja tukaj, naj mi odpove in naj gre. Tvoje besede toliko pristojajo drvarju, kolikor niz biserov žilavemu vratu."

TRI NOVE VICTOR PLOŠČE

23022—Na planincih solnce sije,
Bleda luna, moški kvartet Jadran75c
(Dve priljubljene narodni pesmi, katere vsako rad čuje, zlasti ako jih zapoje dober zbor, kakor je kvartet Jadran.)

23023—Lepa Francka, polka,
Oj dekle, kaj tajiš, valček, harmonika in banjo.....75c
(Na tej plošči igrata Barbič in Miklavc prave slovenske melodije. Prepričajte se sami in naročite to ploščo.)

23024—Ljubezniv valček,
Bela Ljubljana polka, harmonika in banjo75c
(Harmonika in banjo postaja vedno bolj popularna godba, in tudi gori navedena plošča ugaja.)

DRUGE SLOVENSKE PLOŠČE.

78198—Sladke vijolice, valček — Poročna polka, orkester.....	75
79483—Nagajivka, mazurka — Coklarji, šamarijanka, orkester.....	75
79484—Korajži velja, polka — Vesela Gorenjka, polka, orkester.....	75
80183—Oj, ta zakonski stan — Nova stara pesem, moški kvartet.....	75
80184—Radi kotla v keho—Raubar na gaue, moški kvartet.....	75
80331—Zgubljena pesem, polka — Jolitska Slovenka, polka, Dajčman.....	75
80332—Amerikanec na obisku — Amerikanec se poslavlja, Adrija.....	75
80334—France, polka — Godzni zvok, trumplan, Dajčman godba.....	75
80481—Dolg, dolg fant, polka — Seničica, polka, orkester.....	75
80482—Nocoj je lušna noč — Njega ni, petje z orkestrom.....	75
80526—Ribniška — Naš maček, petje z orkestrom.....	75
80527—Na Dolenjskem — Kadar so godci dobre volje, valček, orkester.....	75
81250—Mlatiči — Še ena, poje kvartet Adrije.....	75
81413—Študentovska, prizor v krčmi—Zeleni Jurij, pri s petjem Adrije.....	75
81414—Domače veselje, veseli prizor s pet.—Vesela polka, har. in kitare.....	75
81454—Ob trgatvi, 1. in 2. del. Prizor s pet. in godbo.....	75
81455—Holzhacker korajžnica, — Kranjska korajžnica, trio, citre.....	75
81204—Carlotta, šotis — Na bregu, valček, kvintet s harmoniko.....	75
81519—Kranjski spomini, ländler, — Emilka, polka.....	75c
81520—Na pustni torki — Vojaški nabor, vesela slika s harmoniko.....	75c
81713—Milka moja, valček — Vipavska polka, harmonika, Hoyer trio.....	75
68923—Ženitovanje, 1. in 2. del, petje Adrije.....	1.25
V-1—Resnično petje kanarčka.....	75
Godba, spremljana s petjem slavkov in kanarčkov.....	75
V-3—La Palma — O sole mio, vijolna z orkest. in živžiganje.....	75
V-6—Neapolitanske noči — Ljubinski valček, venški orkester.....	75
V-15—Godni koncert, 1. in 2. del, petje slavkov.....	75
V-23000—Hruškovo drevo, štajeriš, — Stari pečlar, valček, harm., Ahačič.....	75
V-23001—Ljubljanski valček, — Poskočna polka, igra Hoyer trio.....	75
V-23002—Terezinka, pevski zbor — Lepa Jozefa, valček, Hoyer trio.....	75
V-23004—Jolitske delidice, polka, — Lovce, mazurka, Dajčman-Perush.....	75
V-23003—Društvo Kastrola, 1. in 2. del, petje Adrije.....	75
V-23005—Za velikonocno nedeljo, 1. in 2. del, petje Adrije.....	75
23006—Kmet in purgar — O polnoči na sred vasi, Adria in Dajčman brata.....	75
23007—Empajris — Samo da bo likof, Hojer trio in zbor.....	75
23008—Pod dvojnimi orlom — Dunaj ostane Dunaj, citre trio.....	75
23009—Tone s hriba Trumplan — Korajška korajžnica, Dajčman brata.....	75
23010—Dva gorenjska slavka — Spomin na Bled, ženski dues s sprem.....	75
23011—Pozdrav od doma — Zbirka valčkov, slovenski orkester.....	75
23012—To je nemogoče, dvokoračen ples — Tajna ljubezen, valček, ork.....	75
23013—Kar imam, to je tam, polka — Vesela dekleta, valček, Hoyer trio.....	75
23014—Po gorah in v dolinah — Miega v Jezeru, moški kvartet Jadran.....	75
23015—Flahauer štajeriš — Prav vesela, pol, Olbrigoj trio na citre.....	75
23016—Ob zimskih večerih, 1. in 2. del, Adrija in Hojer.....	75
23017—Po valovih, valček — Ne pozabi me, polka, Hojer trio.....	75
23018—Krasna Marička, šotis — V divni dolini, ländler, orkester.....	75
23019—Štirjanček, valček — Korajžni fantje, polka, Dajčman.....	75
Peruš.....	75
23020—Ples v skednju, 1. in II. del, Adrija in Hojer trio.....	75
23021—Novomeški purgarij, korajž — Trboveljska polka, igra Hojer trio.....	75
23022—Na sveto noč, 1. in 2. del.....	1.25
73000—Vandrovce, smešni prizor s harmoniko in kitaro.....	1.25
Cigani, mešani zbor, petje, Adrija.....	1.25
73001—Zlata poroka, 1. in 2. del, Adrija, Hojer.....	1.25
73002—Botrinja—Kadar imajo vsi Jožefi god, Adrija in Hoyer trio.....	1.25

NABOŽNE PLOŠČE.

5275—Vstajenje, Velika noč, pevski zbor Adrija.....	1.25
5276—Slovesne litanije Matere božje, Šmarnice, pevski zbor Adrija.....	1.25
5277—Nova maša, Poroka v cerkvi, pevski zbor Adrija.....	1.25
5319—Našim najdražjim, Momento, mori, petje Adrija.....	1.25
5320—Slov. polnočnica, 1. in 2. del, Adrija.....	1.25
5321—Pri božičnem drevescu, Šopek božičnih pesmi, petje Adrija.....	1.25
68924—Romanje k Materji božji, 1. in 2. del, petje Adrija.....	1.25
59086—Na sveto noč, 1. in 2. del, petje Adrija.....	1.25

SLOVENSKE PIANO ROLE

WF 7780—Hej Slovani.....	\$1.00
WF 6725—Kaj ne bila bi vesela.....	1.00
WF 8994—Moj očka so mi rekli.....	1.00
WF 9214—Kje je moja ljubica, valček.....	1.00
WF 9282—Ljubeci spev.....	1.00
WF 9386—Mati zakličje.....	1.00
F 7239—Miramare.....	.75
WF 6716—Mladi vojaki.....	1.00
F 7238—Na jadranski obali.....	.75
F 7232—Ohajska krasotica.....	.75
F 6730—Oj Hrvati, oj junaci.....	.75
WF 9374—Pojmo na štajersko.....	1.00
WF 9283—Pomlad.....	1.00
WF 7781—Pomladni dihi.....	1.00
WF 7233—Pozdrav.....	1.00
WF 9330—Rože je na vrtu plela.....	1.00
WF 9389—Oj sijaj sijaj solnce.....	1.00
F 8728—Sladke vijolice, valček.....	.75
F 9213—Slovenski poročni ples.....	.75
WF 8143—Spavaj, spavaj Milka moja.....	1.00
WF 9272—V davnih starih časih.....	1.00
F 6729—Vzemi me seboj.....	.75
WF 6727—Bleški valovčki.....	1.00
WF 7895—Kje so moje rožice?.....	1.00
WF 7690—U boj.....	1.00
F 8749—Za jedan časak.....	.75

Pri naročilih za manj kakor 5 plošč ali rol, je poslati za vsako ploščo ali rolo 5c več za poštnino. Za poštno povzetje (C. O. D.) računamo za stroške 20c. Blagovolite torej poslati denar naprej, da si prihranite te stroške.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22ND STREET, CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Dvojna mera.
(Konec)

Dopisnik v Prosveti pravi in trdi, da se izletniki vračajo le kot Slovenci na Slovensko, in je hudo grdo od klerikalcev, ko pokazujejo na njih svobodomiselnost, in jih bo morda kdo prezrl, ker pač ne mara te cinične in zoprne svobodomiselnosti. Ne vem, s kakšno mero bodo merili izletnike, ampak po dopisniku izgleda, da naj se izletniki merijo le z narodno mero, merijo kot Slovenci, saj je jednota — narodna. Malo se mu je moralo kočljati, ko je pisal o taki regimentni narodnosti povodom kakega izleta in potrebne proslave in sprejema in časti. Upam pa, da je ogorčen samole dopisnik, drugače pa ni bilo nobene "ogorčenosti pri ljubljanskih klerikalnih purgarijih."

To je ena mera.
Druga mera pa je v isti številki Prosvete, in je iz San Franciscu pod naslovom "Grdinovo misijonarstvo", in s to mero je meril Mr. A. Leksan. Misijonarstvo gor ali dol. Predsednik katoliške jednote ne bo popraševal pri rdečkariji za dovoljenje, če sme pri resničnih katolikih malo pomisijonariti. Rdeči "katoliki", ki se posmehujejo in norce brijejo iz nebes, imenujejo vero coprnijo, pa hodijo po cerkvi z zvonicom, ko tako kaže, taki "katoliki" seve postanejo ko raki rdeči, ako bi utegnili priti v dotiko z nekaj, kar je res katoliško.

Ko bi se nihče ne bil zmenil in San Franciscu za obisk in bi ne bilo nobenega sprejema, bi se Mr. Grdina gotovo ne bil izjokal in ne bi jamral, kakor jamra dopisnik v Prosveti, ko se "Slovenec" v Ljubljani ni dosti zmenil za obisk amerikalnih "Slovencev", ki so pa tu samole internacionalni rdečkariji.

Drugo pa je, da Mr. Leksan napada tiste, ki so sprejeli Mr. Grdinata, predsednika vendarle precej velike jednote in, kakor je celo neki "član" rekel, "enega izmed najbolj znanih Slovencev v Ameriki." Tako-le jim daje "gostoljubni" g. Leksan pod nos:

"Čudno se mi je videlo, ko sem videl, da so bili trije prejšnji uradniki društva "Tabor Slovanov" št. 304 SNPJ v pripravljalnem odboru za sprejem Mr. A. Grdina; eden je bil nekoč predsednik društva, dva sta bila tajnika in še blagajnik po vrhu.
Kakšno plačo pričakujete? Goraka nebesa, katera vam jih Bog daj. In ako boste sledili Tonetu, morda boste nekoč podobni lrcem med angelji, kar se tiče muzikalnih instrumentov!
Za nekatere bi rekel, da niso odgovorni za svoje čine; ali kakor hitro je rečena ena laskava beseda, so že vsi iz sebe. — Kar je pa še največji čudež, je to, da še vedno nosijo in nekateri še šivajo moške hlače."

Kaj se pravi s tem? Pač: rdeči ste in le rdeči smete biti, in ne smete sprejeti kakega Slovence, ki pride na obisk, ako ta Slovenec nima rdečega štemplja. Ako sprejmete kakega katoliškega Slovence, ste figamozije. Nič na tem. Vsak se obnaša po meri olikanosti, kakršno pač ima.

Čudno je le, da mora pri tem celo "plača v nebesih" priti na tapet. Ampak na kraju — coprnije, v cerkvi, pa se le — kolekta. Za kakšno plačo??
Mr. Leksan namigava tudi, da bi "bili 4 člani S. N. P. J. lahko stavili vprašanja", ko bi "izdajalci" ne bili prej g. Grdinata informirali, kako naj

govori.
Glavno pa pride, in tu se prikaže dvojna mera.

G. Grdina je bil v mestu "Zlatih vrat"; kolikor toliko so ga sprejeli, in da si rdeče "Slovenec" to hudo boli in peče radi hlače in jank, prav nič ne pomaga jamranje nad jankami in izdajalci, ker po toči je prepozno zvoniti.

Lahko pa bi bil g. Grdina še izvoljen za predsednika katoliške jednote, in ker je nekaj te tudi katoličanov v deželi oranz in so menda ustanovili celo katoliško društvo, in je g. Leksan nekako zbežan radi tega, in pripetiti bi se moglo da pride g. Grdina še na obisk. Kaj v tem in takem slučaju?

G. Leksan nekaj sluti in tudi pove. Kako bo tedaj, toraj pri kakem drugem obisku? Tako-le bo:

"Mogoče da je bil zadnji sprejet kot Slovenec; ne vem pa ali so bile rože tam ali ne. Drugič pa vem, da bo sprejet še bolje in namesto rož bode sadje, ki se imenuje po amerikalno raspberries."
Zelo odkrito. Morda bi nih gnilih jajc ne manjkalo in gnilih paradiznikov tam v mestu "Zlatih vrat". Fajn sprejem.

Dalje!

Amerikanska rdečkarija gre na obisk v staro domovino Svobodno ji. Hočejo biti tam pa le — Slovenci. Svobodno jim. Ljubljanski "Slovenec" samole pove, kakšni so ti obiskovalci po mišljenju, in sami povedo na vsa usta, da so pristni svobodomiselnici. Ker katoliški Slovenci v starem kraju nimajo nobenega povoda, da bi ližali pet kakim svobodomiselnem, jih pustijo pri miru, da grejo in hodijo svoja pota. To je pač le dosledno, in nikogar se ne napada, ako sprejema svobodomiselnice obiskovalce. In če pridejo ti svobodomiselnici v Amerike še na drugi in tretji obisk, se jim bo od strani katoliških Slovencev pustila svobodna pot.

Ako pa bi prišel g. Grdina še na obisk v mesto "Zlatih vrat", bi ga sprejeli z amerikalnimi raspberries.

Ampak dopisnik v Prosveti se strahovito ogorčuje nad "Slovencem"!

IZ SPOŠTOVANJA DO UMETNIKOVA

Te dni je znani filmski igralec Janings doživel zanimiv dogodek. Po snemanju se je s svojim avtomobilom odpeljal domov. Med potjo mu je šofer tožil, da ga boli glava in Janings ga je, ko sta se pripeljala domov, poklical v svoje stanovanje in mu dal tableto piramidona. Ko se je šofer vrnil na ulico, je na svoje veliko presenečenje opazil, da avtomobil ni. Z razumljivim strahom je šel Janings povedat, da je nekdo ukradel avto, toda ta ga je čisto hladnokrvno poslal na najbližjo policijsko stražnico, da prijavi tatvino. Ko je šofer stopil zopet na ulico, je na svojem veliko začudenje našel avto pred hišo. Ni veroval svojim očem, odprl je vratica in tedaj zapazil na krmilu listek s sledečo vsebino:

"Oprostite, prosim vas, nisem vedel, da je ta avto lastnik na slavnega Janingsa. Vsi filmski umetniki so lahko mirni, ker njihovih avtomobilov ne bomo kradli. Vsi tatovi avtomobilov zelo spoštujemo umetnike."

Mr. Leksan namigava tudi, da bi "bili 4 člani S. N. P. J. lahko stavili vprašanja", ko bi "izdajalci" ne bili prej g. Grdinata informirali, kako naj

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22ND STREET, CHICAGO, ILL.

"Amerikanski Slovenec" je največji slovenski dnevnik in najstarejši slovenski list v Ameriki. Naročajte ga!